

Prečišćeni tekst Pravilnika o granicama izlaganja elektromagnetnim poljima obuhvata sljedeće propise:

1. Pravilnik o granicama izlaganja elektromagnetnim poljima ("Službeni list Crne Gore", br. 006/15 od 10.02.2015),
2. Ispravka Pravilnika o granicama izlaganja elektromagnetnim poljima ("Službeni list Crne Gore", br. 009/15 od 05.03.2015), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

PRAVILNIK

O GRANICAMA IZLAGANJA ELEKTROMAGNETNIM POLJIMA

("Službeni list Crne Gore", br. 006/15 od 10.02.2015, 009/15 od 05.03.2015)

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se granice izlaganja elektromagnetnim poljima za stanovništvo i profesionalno izložena lica i lica odgovorna za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja.

Značenje izraza

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) dodirna struja (I_c) je struja koja se javlja tokom kontakta ljudskog tijela sa vodljivim objektom u elektromagnetnom polju i izražava se u amperima (A);
- 2) direktni biofizički efekti su uticaji na ljudsko tijelo koji su direktna posljedica izloženosti elektromagnetnom polju uključujući termičke i netermičke efekte i struje u ekstremitetima;
- 3) granične vrijednosti izloženosti za uticaje na čula su granične vrijednosti izloženosti iznad kojih profesionalno izložena lica i lica odgovorna za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja mogu biti izloženi kratkotrajnim poremećajima čulnih percepcija i manjim promjenama moždanih funkcija;
- 4) granične vrijednosti izloženosti za uticaje na zdravlje su granične vrijednosti izloženosti iznad kojih profesionalno izložena lica i lica odgovorna za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja mogu biti izloženi štetnim uticajima po zdravlje, kao što su termičko grijanje ili stimulacija nervnog i mišićnog tkiva;
- 5) gustina snage (S) je odnos snage i površine normalne na smjer širenja elektromagnetnog talasa, a izražava se u vatima po metru kvadratnom (W/m^2);
- 6) gustina struje (J) je struja koja protiče kroz jedinični poprečni presjek provodnog tijela (ljudsko tijelo ili njegov dio), normalno na njen pravac i izražava se u amperima po metru kvadratnom (A/m^2);
- 7) indirektni efekti su uticaji prouzrokovani prisustvom predmeta u elektromagnetnom polju, koji mogu postati uzrok štetnog uticaja na sigurnost ili zdravlje i to:
 - interferencija sa medicinskom elektronskom opremom i pomagalicama, uključujući srčane elektrostimulatore (pejsmejkere) i druge implantate ili medicinska pomagala koja se nose na tijelu;
 - opasnost od projektila feromagnetnih predmeta u statičkim magnetnim poljima;
 - detoniranje elektro-eksplozivnih naprava (detonatori);
 - požari i eksplozije uzrokovani paljenjem zapaljivih materijala varnicama koje uzrokuju indukovana polja, dodirne struje ili pražnjenja iskrom; i
 - dodirne struje;
- 8) jačina električnog polja (E) u određenoj tački prostora je vektorska veličina koja odgovara sili koja djeluje na jedinično naelektrisanje u toj tački i izražava se u voltima po metru (V/m) i razlikuje se električno polje u životnoj sredini od električnog polja koje se javlja u tijelu (in situ) kao posljedica izloženosti električnom polju u okolini;
- 9) jačina magnetnog polja (H) je vektorska veličina koja zajedno sa magnetnom indukcijom definiše magnetno polje u bilo kojoj tački prostora i izražava se u amperima po metru (A/m);
- 10) jačina unutrašnjeg električnog polja (E_i) je vektorska veličina koja predstavlja polje indukovano u biološkom tkivu usljed djelovanja spoljašnjeg električnog i magnetnog polja generisanog od izvora nejonizujućeg zračenja i izražava se u voltima po metru (V/m);

- 11) magnetna indukcija (B) je vektorska veličina koja odgovara sili koja djeluje na naelektrisanje koje se kreće u magnetnom polju i izražava se u tesli (T);
- 12) netermički efekti (stimulacija mišića, živaca ili čulnih organa) su uticaji koji mogu imati štetan uticaj na mentalno i fizičko zdravlje profesionalno izloženih lica i lica odgovornih za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja kod kojih stimulacija čulnih organa može dovesti do kratkotrajnih simptoma kao što su vrtoglavica ili fosfeni i mogu da naprave privremenu smetnju ili mogu uticati na kogniciju ili druge funkcije mozga ili mišića tako da mogu da utiču na sposobnost za rad tih lica (sigurnosni rizik);
- 13) opšta javna izloženost je izloženost uticaju elektromagnetnih polja stanovništva svih starosnih doba i zdravstvenih stanja i posebno osjetljivih grupa i pojedinaca, koji najčešće nijesu svjesni izloženosti elektromagnetnim poljima, pa se od njih ne može očekivati samostalno preduzimanje mjera kako bi se izbjegli neželjeni efekti;
- 14) profesionalna izloženost je izloženost profesionalno izloženih lica i lica odgovornih za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja uticaju elektromagnetnih polja čiji profesionalni angažman podrazumijeva izloženost ovim pojavama pod opšte poznatim uslovima, svjesno prihvaćenim rizicima i preduzetim adekvatnim preventivnim mjerama zaštite;
- 15) specifična apsorbovana energija (SA) je apsorbovana energija elektromagnetnog talasa po jedinici mase biološkog tkiva i izražava se u džulima po kilogramu (J/kg);
- 16) specifična apsorbovana snaga (SAR) je brzina apsorbovanja energije po jedinici mase biološkog tkiva, usrednjena po cijelom tijelu ili po djelovima tijela i izražava se u vatima po kilogramu (W/kg);
- 17) struja u ekstremitetima (I_L) je struja koja se javlja u ekstremitetima osobe izložene elektromagnetnim poljima frekvencija između 10 MHz i 110 MHz kao posljedica dodira sa predmetom u elektromagnetnom polju ili protoka kapacitivnih struja indukovanih u izloženom tijelu i izražava se u amperima (A);
- 18) termički efekti su uticaji koji predstavljaju grijanje tkiva apsorpcijom energije iz elektromagnetnih polja u tkivu.

Granice izlaganja elektromagnetnim poljima za profesionalno izložena lica i lica odgovorna za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja

Član 3

Granice izlaganja elektromagnetnim poljima za profesionalno izložena lica i lica odgovorna za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja za netermičke efekte date su u Prilogu 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Granice izlaganja elektromagnetnim poljima za profesionalno izložena lica i lica odgovorna za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja za termičke efekte date su u Prilogu 2 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Prekoračenja granica izlaganja iz st. 1 i 2 ovog člana data su u Prilogu 3 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Granice izlaganja elektromagnetnim poljima za stanovništvo

Član 4

Granične vrijednosti (osnovna ograničenja) za izloženost stanovništva elektromagnetnim poljima, za pojedinačnu frekvenciju, date su u Prilogu 4 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Vrijednosti upozorenja (referentni nivoi) relevantnih fizičkih veličina za opštu javnu izloženost stanovništva elektromagnetnim poljima, za pojedinačnu frekvenciju, date su u Prilogu 5 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Vrijednosti upozorenja (referentni nivoi) relevantnih fizičkih veličina za izloženost stanovništva elektromagnetnim poljima u području povećane osjetljivosti, za pojedinačnu frekvenciju, date su u Prilogu 6 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Istovremeno djelovanje elektromagnetnih polja više frekvencija

Član 5

Na mjestima gdje istovremeno djeluju elektromagnetna polja više stacionarnih izvora različitih frekvencija, pored granica izlaganja datih u Prilozima 1, 2, 4, 5 i 6 ovog pravilnika, moraju biti ispunjeni i uslovi iz Priloga 7 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Stupanje na snagu

Član 6

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. jula 2015. godine.

Prilozi

NAPOMENA IZDAVAČA:

Priloge koji su sastavni dio ovog propisa možete pogledati ovdje.